

MAMA, JA SAM TI UKRAO NOVČANIK

Taksi prepun reklama sporo se probijao kroz gradsku gužvu. Dok vrijeme neumorno teče, Ana je sva u panici jer misli da neće stići na vrijeme. O, kako joj je samo bitan taj let koji predstavlja njezin bijeg u drugi svijet. Potrebno joj je konačno odahnuti i skinuti teret sa svojih leđa. Svaki je pogled na kazaljke sata umara, a svaki joj semafor ide na živce. Samu je sebe uvjeravala da je mogla malo ranije krenuti i pitala se otkud se baš sada stvorila tolika gužva i otkud baš sada svi ti ljudi na cesti.

- Gospodine, molim Vas, možete li malo brže voziti? Zakasnit ćemo.

Taksist sam sebi promrmlja u bradu.

- O, Bože, lude žene. Što ću s njom? - a zatim se obrati ženi.

- Gospođo, znate, postoje pravila koja vrijede i za mene i za ostale u prometu. Zar ne vidite da vozim najbrže što mogu?

Konačno su stigli na otvorenu cestu. Još samo malo i vozit će se autocestom pa bi ipak mogli stići na vrijeme. Nebo se polagano mijenja i oblaci postaju sve teži. Ljeto je pri kraju, a to je idealno vrijeme za oluje. Jedan je oblak prekrio sunce. Ana se sramežljivo premješta u hlad i na tren zaboravlja na sve svoje probleme.

Na samom silasku s autoceste ponovo se stvorila kolona i bez obzira na dvije vozne trake do aerodroma, svaki ulaz i izlaz zahtijevaju određeno vrijeme čekanja. To Anu ponovo dovodi do ludila pa razmišlja o tome da krene pješke. Mogla bi prije stići pješke, ali kada bolje razmisli o tome koliko je prtljage ponijela sa sobom i kad se sjeti jedne velike torbe pa druge još veće, zaključuje da ne može sama izići nakraj s tolikom prtljagom. Opet je obuzima malaksalost i poniranje u samosažaljenje. Već se dugo skriva od životnoga tereta. Luki je lako jer je muško i ne vidi sve njezine probleme, a osim toga on je u Hrvatskoj rođen i lakše se nosi s nestašicom i nepravdom na svakome koraku. A ona je dijete velikog grada koje je odraslo pod kišobranom brižnih roditelja. Nikada nisu dozvolili da je dohvati ni *jutarnja rosa*. Živjela je u svom nestvarnom svijetu, a roditelji su je čuvali i skrivali od očiju ostatka svijeta koji slijepo gazi i ostavlja pustoš za sobom. Nikada nije osjetila srdžbu

susjeda, zavist rođaka ili poniženje prijatelja. Nikada nije bila na dnu društvene ljestvice i baš zato nikada nije dokraja odrasla. Uvijek je bila razmaženo dijete koje je tijekom vremena poprimilo oblik odrasloga čovjeka. Kada je upoznala Luku, otkrila je novi svijet, novi prozor kroz koji nikada prije nije provirila. Na samome početku k Luki ju je privukla znatiželja, a tek poslije toga planula je silna ljubav između njih dvoje. Ljubav koja je u početku prikrivala razlike između dva suprotna svijeta. Luka je kao student na studentskoj razmjeni završio u Torontu. Lutajući u svoje slobodno vrijeme od nemila do nedraga u jednoj je Hrvatskoj misiji u Kanadi upoznao Anu. Predivnu djevojku, tako tihu, blagu i povučenu da je u njemu pobudila znatiželju. Danima je nakon toga dolazio na izmišljene sastanke samo da bi je ponovo sreo. Pošto se suprotnosti uvijek privlače, ta čežnja jednoga za drugim okupirala je i Luku i Anu. Baraba iz jednog slavonskog grada naletio je na princezu koja nikada bosom nogom nije dotaknula zemlju, a kamoli da je nešto radila na zemlji. Konačno je taksi stigao na odredište. Ana se trgnula iz dubokih misli. Još je jednom odlutala u vrijeme kada je bila sretna s Lukom. U ono vrijeme kada je ljubav prikrivala sve probleme. Dolaskom u Hrvatsku od problema koji su se iz dana u dan gomilali nastale su rupe, a svaka sljedeća bila je veća od prethodne. Taksist je primijetio Aninu nelagodu, a sada kada su stigli na vrijeme, Ana je mirno sjedila u taksiju kao da je za nju vrijeme stalo i kao da joj se sada više nigdje ne žuri. Taksist joj je, kao naočit mladi gospodin, uljudno ponudio pomoć da joj odnese svu prtljagu do aerodroma. Ana je ostala zatečena takvom ljubaznošću, a posebno nakon prepirke koja je uslijedila dok su se vozili prema aerodromu.

Uzeo je svu prtljagu i još jednom provjerio je li nešto ostalo u prtljažniku. Iz iskustva je znao da se takve stvari često događaju ljudima kada se jako žure. Ipak su uspjeli doći na vrijeme. Ana se na kraju ljubazno zahvalila mladom gospodinu na pomoći, zastala je na tren kao da je još nešto ostalo u zraku, nešto nedorečeno i nešto što joj duši nije dalo ni mira ni spokoja. Teška se srca ispričala taksistu jer nije bila osoba koja se voljela ponižavati, ali joj ništa drugo nije preostalo. Mladi je gospodin u znak odobravanja samo odmahnuo rukom i uz smiješak dobacio:

- Nema problema, svi smo mi ponekad teški, a naročito onda kada nam ništa ne ide od ruke.

Uz osmijeh se okrenuo i polako prešao cestu. Ana je ostala sama. Bilo je to samo prividno jer su slike nadirale sa svih strana. Čeznula je za maminim zagrljajem i da joj tata pomiluje dugu kosu, a s druge strane ostao je mali Marko. Mali anđeo koji je jedva kroz suze promućao: - Zbogom mama. Taj je glas još uvijek parao njeno ionako ranjeno srce. Dok ona bježi u zagrljaj svojim roditeljima, njezino je dijete ostalo samo. Marko je bio predivan dječak. Od mame je naslijedio blagu narav, a od tate junačko srce. Premda mu je bilo teško, nije dozvolio da na rastanku suze prekriju njegovo dječje lice. Na srcu mu se otvorila velika rana koja se nije mogla vidjeti izvana. Mogla se vidjeti samo ako se duboko zagledaš u te suzne dječje oči. Red na šalteru polako se smanjivao, a Ana bi svako malo odlutala u svojim mislima, malo na jednu, malo na drugu stranu.

Najedanput je presječe tupa bol u želucu. Možda je zaboravila jesti jer se gotovo i ne sjeća kada je zadnji put jela. Sada se bol premjestila u grudi i nešto je stišće oko srca, a kako i ne bi kad su joj u ušima odzvanjale riječi prethodnoga dana:

- Luka, oprost, ja ne mogu više ovako živjeti!

O kako je samo bila ohola, mislila je u sebi.

- Gospođo, stavite prtljagu na traku i kartu, molim.

Naglo se trznula iz svojih misli dok su joj noge nesigurno klizile po podu. Prtljagu je stavila na traku, malo se pribrala i ponovo vratila u stvarnost. Djelatnica aerodroma zalijepila je naljepnice na prtljagu, a zatim je zamolila za avionsku kartu. Kako je Ana u svojoj ruci već držala pripremljenu kartu, sve je išlo glatko.

- Oprostite gospođo, molim Vašu putovnicu ili neki drugi dokument. Karta je na Anu Horvat.

Ana otvara malu torbu koja je gotovo uvijek ležala na njenom ramenu. Bio je to poklon njene mame. Poklon od kojega se nije lako odvajala. Ovoga puta torba je bila prepuna svakojakih potrepština koje ničemu posebnom nisu služile, ali bi Ana rekla da je dobro da se nađu pri ruci ako joj zatrebaju u nekom trenutku. Prebiral je po

torbi i prevrtala stvari s jedne strane na drugu. Kako je vrijeme odmicalo postajala je sve nesigurnija, a hladan joj je znoj prekrpio tijelo. Prsti su joj se grčili od šoka.

- Bio je tu još prije sat vremena. - mrmrljala je u sebi. Bila je sigurna da ga je stavila u torbu. Sve je spremila u novčanik: osobnu, novac, ostale dokumente i sve kartice.

- Gospođo, polako. - čuje se glas djelatnice sa šaltera. - Polako pretresite torbu ponovo. Možda se ipak negdje sakrio?

Uzalud je bilo prebirati po unutrašnjosti torbe jer novčaniku nije bilo traga. Ana se polagano spustila na pod. Osjetila je da je noge izdaju i da će se za tren srušiti. Sada kada je došla pred sami kraj puta, naišla je na provaliju preko koje ne može prijeći. Odjednom kao da je nestala boja s njenog lica i mrak se polagano spuštao na njene oči. Djelatnici aerodroma zajedno s osiguranjem priskočili su joj u pomoć. Polegli su je lagano na pod, blago je poprskali vodom da što prije dođe k sebi.

- Gdje sam? Gdje se nalazim? - tiho je prošaptala.

- Na aerodromu. - netko od prisutnih je dodao.

- Na kojem aerodromu. - upitala je nervozno.

- U Zagrebu, a gdje biste drugo bili? - začuđeno su promrmrljali djelatnici prve pomoći.

Anino se srce stisnulo i nastao je košmar u njezinoj glavi. Jedva je prikupila hrabrosti da se podigne na noge, a svi njeni strahovi opet su bili tu pokraj nje. Nije uspjela pobjeći od tereta života i evo je sada, opet je tu, na dnu i nikako da se s dna podigne. Cijelo se njeno tijelo treslo u grču. Uskoro su stigli djelatnici Ministarstva unutarnjih poslova. Nakratko su pozdravili Anu, a potom zatražili od nje da naprave izvješće. S kartom u ruci od nepoznate osobe, Ane Horvat, bez ijednog dokumenta u situaciji u kojoj se zatekla, bila je ni manje ni više nego sumnjiva. Priveli su je u praznu prostoriju kako bi je saslušali. Dok su je vodili, skrivala je pogled od prolaznika.

- Gospođo, kako vam je ime. - zapitao je policajac koji se na aerodromu zatekao u poslijepodnevnoj smjeni.

- Ana Horvat. - promucala je kroz suze, miješajući engleski s hrvatskim jezikom.

- Ana, gdje ste naučili hrvatski. - upitao je policajac sumnjičavo.

Zrak je postajao sve teži i bilo je očito da nije razumjela pitanje.

- Koji hrvatski?
 - Hrvatski! - odgovara policajac. – Ne postoje dva, jedan je hrvatski.
 - U Kanadi. - ovoga puta odgovori još nesigurnijim glasom.
 - Kako vam je točno ime. - upita policajac.
 - Ana, Ana Matić.
 - Otkud Vam prtljaga i karta gospođe Horvat. - još jedanput upita policajac, ali ovoga puta povišenim tonom.
 - Ja sam gospođa Horvat. - uplašeno odgovori.
 - Gospođo, ja Vas molim, odlučite se već jednom. Što ćete biti, Horvat ili Matić.
- Zavladala je kobna tišina, suze su nadirale na oči dok su sjećanja dolazila iz jedne daleke, ali slične situacije koja se odvijala na drugom mjestu i u drugom vremenu.
- Ana, uzimaš li Luku za svoga muža? - pitao je svećenik. - Ana koje ćete prezime uzeti, Ana, Ana? Opet je zavladala nesnošljiva tišina. U sobi su se mogli čuli samo otkucaji srca i tiho jecanje.
 - Ja sam Ana, Ana.

Policajcu je već postalo neugodno bilo što više pitati. Napokon je ostavio Anu samu u prostoriji, samu sa svojim problemima.

Otvorio je sustav praćenja Ministarstva unutarnjih poslova i potražio osobu imena Ana Horvat, staru otprilike 30 godina, plavu s tamnim očima, visine te i te. Nakon nekog vremena i pretraživanja baze podataka, dobio je opis i adresu osobe koja je odgovarala Ani. Bila je to supruga Luke Horvata. Zatražili su broj u imeniku i nazvali Luku.

- Dobar dan, ovdje služba sigurnosti na aerodromu u Zagrebu. Je li to gospodin Luka Horvat?

Čim je saslušao glas iz slušalice, Luki se sledila krv u žilama. Umjesto odgovora zavladala je tišina.

- Oprostite, je li to stan gospodina Horvata?
- Da, ja sam. - odgovori Luka.
- Gospodine Horvat, na aerodromu se nalazi mlada žena koja tvrdi da je Ana Horvat, ali je bez ijednoga dokumenta. Možete li nam pomoći kod identifikacije?

- Naravno. - promrmlja Luka. - Dolazim odmah.

Strah se u uvukao u cijelo Lukino biće. Svakojake su mu slike prolazile kroz glavu. Iako ga je ostavila samoga s malim Markom, teško mu je bilo mrziti osobu koju je toliko volio. Bila je to prije ljutnja nego mržnja. Ljutnja koja je prekrila ljubav i stavila je na drugo mjesto. Zgrabio je ključeve svog automobila i užurbano izletio na cestu. Duga je to bila vožnja u kojoj se automobil kretao naprijed, a njegove misli natrag, što dublje natrag analizirajući sve nepredvidivo što je njega i Anu dovelo tu gdje sada jesu. Znao je koliko je krhka i da ne može živjeti sama. Strah je ovladao njegovim mislima pa bi mu sve misli završile na jednome mjestu. Znao je da je Ana poput pahuljice koja ne smije sama na sunce. Sve je to znao, ali opet ju je iz tih istih razloga i zavolio. Privuklo ga je ono nešto posve drugačije od njega samoga koji je mogao nositi brdo na svojim leđima, a da se pritom ne žali na njegovu težinu. Pomalo ga je pekla savjest jer, iako je sve to znao, ipak je Anu doveo u Hrvatsku, zemlju junaka, gdje se rađaju i ostaju samo najjači. Brzo je stigao do aerodroma premda se i ne sjeća puta kojim je došao. Ostavio je auto na prvom slobodnom mjestu i požurio u policijski ured. Pokretne stube bile su prespore za njegovo poimanje vremena pa je usput i hodao da što prije stigne. Vrata policijskog ureda bila su napola otvorena. Užurbanim korakom prišao je vratarima i zatim naglo zastao. Kao da je odjedanput shvatio stvarnost u kojoj se zatekao. Ana ga je ostavila, a sada treba samo potvrditi njezin identitet i ništa više, to je sve. Bol se polako uvlačila u njegove grudi, svaki udisaj zraka bio je kraći i teži, srce je nervozno tuklo, a u grudima koje su ga stiskale mjesta je bilo sve manje i manje.

- Dobar dan.

Skupio je snage pozdraviti na ulazu policijskog službenika pazeći da usput ne skrene pogled na Anu.

- Sjednite, gospodine Horvat. Već znate zašto smo Vas zvali. Gospođa koja se predstavila kao Ana Horvat, sjedi preko puta mene.

Luka, kao u nekom čudu, okrene pogled prema Ani i umjesto da nešto kaže riječi mu kao knedle zapinju u grlu. Gotovo da nikad nije vidio Anu u tako lošem stanju. Kosa joj je bila raspršena na sve strane, lice nije odavalo nikakve osjećaje, a podvijene

ruke dale su naslutiti da je na izmaku snage. Dovoljan je bio jedan pogled pa da svu svoju ljutnju zamjeni žaljenjem, onim dubokim žaljenjem za osobom koju je toliko volio pa izgubio iz svog života i sada stoji nemoćan jer joj ne može pomoći.

- Gospodine Horvat, ako niste sigurni, ne morate žuriti. - čuo se s leđa službeni glas policajca.

Luka se napokon pribrao, okrenuo policijskom službeniku i rekao:

- Da, to je moja supruga Ana Horvat, ali zaista ne znam što se zapravo dogodilo.

Nakon nekog vremena zapisnik je bio gotov pa je njih oboje bilo slobodno. U tišini su napustili policijski ured. Tišina je ovog puta bila prodornija nego ikad. Svatko je lutao svojim mislima, bili su slobodni, a opet tako zarobljeni.

Ana je dobro znala da ne može bez dokumenata otputovati mami i tati u Kanadu, ali nije mogla ni vratiti se kući Luki i malom Marku kada se s njima pozdravila, bolje rečeno, kada ih je ostavila. Luka bi hodao na mjestu bez ijedne riječi. Nije bilo zajedničkog rješenja za njih oboje, a nisu mogli ni ostati do zore na aerodromu.

- Ana, najbolje je da se vratiš kući dok ne izvadiš nove dokumente. - napokon progovori Luka. Ponovno je tišina pričala svoju priču, a da se ništa nije čulo. Ana je bez ijedne riječi prošla pored Luke prema izlazu. Luka je uzeo putnu prtljagu i krenuo za Anom. Bilo je to dvoje odraslih ljudi nedoraslo situaciji u kojoj su se zatekli. Putem se samo čuo zvuk motora koji je remetio grobnu tišinu. Ipak su imali jedan zajednički problem - što reći malom Marku. Rastanak je bio tako bolan da je bilo upitno kako će dijete podnijeti još jedan, još bolniji rastanak od onog prvoga. Zrak je postajao sve teži opterećen problemima dvoje mladih ljudi. Luka otvara prozor da dođe do svježeg zraka, ali sve to kratko traje. Ana je toliko izmučena još od prethodnog dana tako da ne može ni misliti ni disati. Jednom se automobilu žurilo kad je odlazio od kuće, a ovaj drugi sada, kao da želi stati. Napokon su stigli doma, ali nitko od njih dvoje ne izlazi van. Sklupčani u svojoj boli čekaju da se nešto dogodi samo od sebe, nešto za što oni ne bi trebali biti krivi. Vrijeme je stalo, ali im svejedno ni to sada ne može pomoći. Napokon Luka skupi malo hrabrosti i otvori vrata. Sada treba izići i suočiti se s malim Markom ne znajući što mu reći. Kada je odlazila na aerodrom, ostavila ga je samog i uplakanog. Ostavila je te suzama natopljene oči.

Luka je prošao na drugu stranu da Ani otvori vrata, ali ni to nije bilo dovoljno. Ani se tijelo oduzelo te je uz veliki napor stala na nesigurne noge i krenula s Lukom u kuću. Bio je to trenutak osude, trenutak u kojemu ti sudi vlastito dijete. Sa strahom su odškrinuli ulazna vrata i nesigurnim korakom pošli naprijed. Mali je Marko sjedio u kutu dnevne sobe, nepomičan, kao da je otplovio u neki drugi svijet i sada ga se više ništa ne tiče. Ana se jedva domogla fotelje koja se nalazila u sredini dnevne sobe, spustila je nemoćno tijelo i počela roniti suze. Još je jednom zrak postao težak. Jedva se moglo disati u dnevnoj sobi koja je uvijek bila prozračna. Anino jecanje pratili bi s vremena na vrijeme duboki uzdasi boli. Luka je sjeo do nje ne znajući kako da je utješi.

- Ana, izvadit ćemo druge dokumente i već sljedeći tjedan možeš putovati. - govorio je Luka tepajući. Htio ju je utješiti, ali je bol bila puno dublja i složenija. Grižnja savjesti lomila je Aninu dušu. Već presušile suze na očima maloga dječaka ponovo su našle put do majčina srca. Nije mogao gledati majčinu bol. Prišao je majci blizu poput sjene skrivajući dječje ruke iza leđa.

- Mama. - prolomio se kroz tišinu blagi glas napuštenog djeteta. Ani se činilo kao da sanja. Nije više bila sigurna ni u ono što vidi ni u ono što osjeća.

- Maamaa. - ponovio je svoj vapaj, ali ovoga puta s puno više boli. U drhtavim rukama stajao je novčanik, teret i sudbina njegova života.

- Mama, ja sam ti ukrao novčanik. - promućao je kroz suze. Ako je dosad zrak bio težak, sada je bio još teži, neizdrživ. Dječje su ručice jedva pridržavale novčanik, nudeći svoju sudbinu u zamjenu za njega. U Ani se tog trenutka sve slomilo pa i ono što se još do tada nije bilo slomilo. Umjesto da uzme novčanik, instinktivno je raširila ruke, a mali se Marko privukao mami u zagrljaj, još uvijek držeći novčanik u rukama. Vrijeme je ponovo stalo, ovoga puta zbog mamine ljubavi koje je u zadnje vrijeme bilo tako malo. Prvi se Luka pribrao pa iznenađeno upita:

- Marko, sine, zašto si mami ukrao novčanik?

Bile su to teške optužbe za ovo malo dijete.

- Zato što je mama ukrala sve moje snove. Sanjao sam da se nikada više neće vratiti.

Bile su to iskrene riječi ranjenog dječaka iz kojih je izvirala bol. Ana ga je još jače zagrlila dok se bujica toplih suza slijevala niz njezino lice i kvasila Markovu kosu. Bilo je to mamino – oprosti, sine. Plamen ljubavi zahvatio je cijelo njihovo biće pa je Luka počeo Ani tepati neobičnu prču.

- Znaš, Ana, kada si ti otišla na aerodrom, nazvao sam tvoju mamu i tvoga tatu i pričao s njima. Tata te uvijek milovao samo po kosi da ne osjetiš kako su mu ruke prepune žuljeva, a i mama je pred tobom krila svoju bol. Znaš, Ana, oni su tamo živjeli prilično teško samo su to vješto skrivali od tebe. Ti si bila njihova princeza. Nije život u Kanadi baš tako dobar kao što ti misliš.

Dok je Luka još pričao, Ani su navirale misli iz njenog ranog djetinjstva. Prolazile su joj kroz misli slike svakog zagrljaja i svaku bi sliku zalila još jednom suzom te jače zagrlila Marka. Sve što su njeni njoj dali, ona je svome sinu oduzela. Vrijeme je u obitelji Horvatovih stalo, a da nisu ni primijetili da se mrak spustio na zemlju. Satima su bili zagrljeni da nadoknade sve ono dosad izgubljeno vrijeme. U jednom trenutku Luka se pribrao pa reče Ani:

- Ana, moraš nazvati mamu i reći joj da si izgubila dokumente kako te ne bi uzalud čekali.

Luka donese Ani telefon. Zvuci zvona parali su noćnu tišinu, a nakon nekog vremena javi se poznati glas i Anino srce zaigra.

- Mama, Ana je. Izgubila sam dokumenta na aerodromu i neću moći doći.

Još je jedno srce stalo, ali ovoga puta mamino, s druge strane telefona, u Kanadi.

- Mama, izgubila sam novčanik, ali sam ponovo našla Luku i malog Marka. Odlučila sam ostati u Hrvatskoj s njima.

Ponovo tišina.

- Mama, čuješ li me?

- Čujem, Ana, sine i Bogu se zahvaljujem što je uslišao moju molitvu.

S prekidima su dolazile riječi od, sada već starice, Anine mame. Oronule žene s onu stranu oceana. Nije vjerovala svojim ušima to što čuje, a danima je molila samo na tu nakanu. Suze radosnice otežavale su joj svaku riječ, ali se svejedno borila. Njezina je misija bila ispraviti grešku koju je s toliko ljubavi napravila. Držala je Anu kao

kap vode na dlanu, skrivala je od sunca da ne ispari, štitila je od vjetra da je ne obori i sve to zbog silne ljubavi. O, kako je samo pogriješila pa se nadala da će Ana od Luke poprimiti ono što nije dobila od svojih roditelja. Danima nije oka sklopila otkad je saznala da Ana dolazi sama bez Luke i maloga Marka. Bila je nemoćna, a tako daleko od Hrvatske mogla je samo moliti pa je to neprestano i činila. Sada kada ovo čuje, osjeća se kao da su joj se sama vrata neba otvorila.

- Ana, sine, daj mi Luku na telefon.

Nakon kratkoga vremena Anina ruka s telefonom u njoj sama se spustila niz tijelo. Potražila je Luku očima. Ponovo podiže telefon u smjeru Luke i s malim smiješkom dobaci:

- Mama te treba.

I Luka se nasmiješi. Dobro je poznavao staricu, Aninu mamu. Imali su iste probleme, a i voljeli su istu osobu pa su se dobro i slagali.

- Halo, gospođo Marija, Luka je.

Kako ta tišina zna ljudima stvarati probleme. Samo se čuje teško disanje i pokoji jecaj. To što je Aninoj mami na srcu nije lako izreći, ali zna da nema izbora.

- Luka, sine, na telefonu je Marija. Luka, sine, ovo što ću tražiti od tebe nije od mene pošteno, ali me pokušaj razumjeti, nemam drugoga izbora. Sada imaš dvoje djece, maloga Marka i moju Anu koja nije nikada dokraja odrasla. Molim te, čuvaj ih oboje, to je moja zadnja želja dok sam još živa.

U svakoj drugoj riječi, glas bi joj zadrhtao kao da će nestati.

- Da mogu vratiti prošlost bila bih malo pametnija.

Na to se Luka nasmije pa doda:

- Radije nemojte tako govoriti, gospođo Marija. Da je Ana bila drugačija, sigurno ne bi bila moja već tuđa, nečija. I sam sam kriv. Znao sam šta gubim, a šta dobivam i zato idemo sada svi zajedno ispočetka.

Ta Lukina iskrenost razgalila je staričino srce.

- E, moj Luka, već sam mislila da sam sve izgubila. Ti sada imaš dvoje djece, a ja troje. Ponovo sam i tebe zadobila. Još jučer sam bila najjadnija osoba s ove strane oceana, a sada mi nitko više nije ravan. Idem sve ispričati starome Marku koji po

cijele dane šuti i ni s kim ne razgovara. Ova ga je situacija tako dokrajčila da odbija i hranu. Jedva mu čekam sve ispričati. Možeš li samo zamisliti kako će biti sretan kada sazna da ste opet zajedno?

- Niste samo Vi sretni, gospođo Marija. Ana već sat vremena ne pušta maloga Marka iz zagrljaja, kao da je on htio pobjeći od nje, a ne ona od njega. Pozdravi nam dida i reci mu da se više ne živcira.

Još su kratko pričali i pozdravili se do sljedećeg razgovora. Luki su u ušima zvonile riječi gospođe Marije. Rukama prekriženim preko grudi promatrao je kao se mali Marko i Ana igraju. Dobro mu je rekla Anina mama, doista ima dvoje djece. Sada kada su i oni primijetili kako ih promatra, malo su zastali.

- Je li netko možda gladan? - upita Luka s malim podsmijehom na usnama.

Oboje slegnuše ramenima, a govor tijela bio je tako jasan da bi svaka riječ bila suvišna.

- Što ćemo jesti? - upita Ana.

- Vlada velika kriza, ali kuhinja još nije prazna. - doda Luka i krenu prema kuhinji.

Nije dugo trebalo da se Ana i Marko počnu utrkiivati i natjecati oko toga tko će prvi doći do kuhinje. Zveckali su lonci i letjele žlice i vilice. Sve su stavili na stol kao da godinu dana nisu ništa jeli. Vani je vjetar raznosio lišće sa stare trešnje. Mjesec se provlačio kroz nemirne oblaka. Noć je navukla svoje zavjese, a zvukovi su postajali sve tiši i tiši kako je noć odmicala. U domu Horvatovih još gore svjetla, a ako je suditi po molitvama gospođe Marije svijetlit će još dugo, dugo nakon zore.

Autor teksta *Jozo Krajinović*

U Zagrebu 23. lipnja 2019.